

Ктубот.

Єврейські сімейні традиції і традиційні сім'ї

Центр міської історії

Львівська галерея мистецтв

Знахідка дев'яти ктубот (єврейських шлюбних контрактів), укладених в Італії у XVII-XIX ст., і дослідження цих артефактів стали нагодою для того, щоб поговорити про шлюб і сім'ю. **Центр міської історії** спільно з **Львівською національною галереєю мистецтв ім. Бориса Возницького** у межах виставки «Єврейські шлюбні контракти» влаштовують серію лекцій та дискусій на цю тему.

Мова ітиме про те, що таке шлюб і сім'я в традиційному єврейському і українському суспільстві? Чому і для чого виникла традиція шлюбних контрактів в єврейській культурі? Що ми знаємо про єврейські шлюбні обряди і сімейні практики? Які саме уявлення про традиційну українську родину є надто романтизованими? Завершиться програма розмовою про те, чим є шлюб і сім'я сьогодні, і про те, перед якими викликами стоїть інститут сім'ї в сучасному суспільстві.

Для обговорення цих тем запрошуються спеціалісти, історики та релігійні діячі. Свою участь в лекційній програмі підтвердили історик архітектури **Сергій Кравцов** (Єврейський університет в Єрусалимі), історики **Оксана Кісь** (Інститут народознавства НАН України ім. Крип'якевича), **Владислава Москалець** (УКУ/Ягеллонський університет), **Томаш Янковський** (фахівець з генеалогії та історичної демографії), **рабин Мойше Лейб Колесник** (Івано-Франківськ), **отець Тихон (Сергій) Кульбака** (УГКЦ, Донецьк-Львів), психоаналітик та юрист **Богдан Яськевич**.

Заходи відбуватимуться у приміщенні Львівської національної галереї мистецтв ім. Бориса Возницького (вул. Стефаника, 3). Вхід на лекції – вільний!

Виставка «Єврейські шлюбні контракти» триває з 15 жовтня до 29 листопада. Розклад роботи: середа-субота 11:00-18:00, неділя/вівторок 12:00-18:00. Понеділок – вихідний. Вартість квитків 10 грн, дитячі – 5 грн.

15 жовтня, четвер, 16:00

Інавгураційна лекція Сергія Кравцова «Марек Райхенштайн: лікар, що рятував мистецтво»

Відкриття виставки «Єврейські шлюбні контракти»

Лікар і дослідник у галузі гематології **Марек Райхенштайн**, серед усього іншого, був ще й колекціонером, а також бібліофілом та істориком мистецтва. Виходець з єврейської родини, що мешкала в передмісті, досягнув професійних вершин у медицині, набув визнання і незалежності. Це відкрило нові можливості для його захоплення – колекціонування мистецьких творів. Райхенштайн збирав як єврейське мистецтво, так і не-єврейське. Професійний підхід до всього, чого він торкався, дозволив Райхенштайнові опрацювати іконографічну методикку вивчення книжкової ілюстрації, яку високо цінували сучасники – історики мистецтва. З юдаїстичної збірки Райхенштайна, зокрема з колекції італійських шлюбних контрактів, виріс Музей львівської єврейської громади. А недавнє відкриття частини цієї збірки дає нам щасливу можливість повернути ім'я Марека Райхенштайна на ментальну карту Львова.

Сергій Кравцов працює дослідником в Центрі єврейського мистецтва Єврейського університету в Єрусалимі. Здобув освіту архітектора у Львівській Політехніці. Отримав ступінь кандидата архітектури в Інституті теорії та історії архітектури в Москві (1993), з 1994 року живе і працює в Єрусалимі. Опублікував понад 60 статей з історії архітектури та містобудування, опрацював і співопрацював чотири книжки.

25 жовтня, неділя, 16:00

Чаювання з ребецн: розмова про єврейську сім'ю та шлюб зі Сарою Болд

Якими є традиції укладання шлюбу серед євреїв та які зміни вносить у сенси єврейської сім'ї модерність? Яка роль у творенні нової сім'ї відводиться батькам наречених, а яка – самим нареченим? Якими є традиції єврейського весілля і що означають ті чи інші обряди та ритуали? Для чого чоловікові і дружині підписувати ктубу – єврейський шлюбний контракт? Яка роль і які функції у традиційній єврейській родині відводяться чоловікові, а які – жінці? Відповіді на ці та інші питання почуємо під час неформальної зустрічі з ребецн Сарою Болд.

Сара Болд – президентка Львівської єврейської гімназії «Брати Ізраїлю», ребецн (дружина головного равина Львова Мордехая Шломо Болда).

01 листопада, неділя, 16:00

Лекція Оксани Кісь «Патріархальний матріархат: голова, шия та інші органи влади в традиційній українській сім'ї»

Українську культуру прийнято називати матріархальною. Чоловіки і жінки, письменники і митці, журналісти і навіть науковці, а разом з ними – політики різних ідеологічних спрямувань і рівнів впевнено повторюють цю тезу. Перелік аргументів, що ними оперують численні прихильники ідеї матріархальності українців, було сформульовано знаними українськими істориками, етнографами і фольклористами ще на межі XIX-XX ст. З того часу мало хто наважувався поставити під сумнів і їхні оцінки, і народну мудрість: «Чоловік – голова, а жінка – шия: куди схоче, туди і поверне». Спробуймо критичніше і без замилювання подивитися на традиційні уявлення українців про шлюб, звичаї обрання шлюбного партнера і одруження, усталені практики сімейних стосунків, щоб показати подвійні стандарти, нерівності і справжню патріархальну сутність ґендерних відносин у селянській родині.

Оксана Кісь – історик та антрополог, головна редакторка сайту «Україна Модерна», кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця Інституту народознавства НАН України. Наукові інтереси охоплюють жіночу історію, феміністську антропологію, усну історію та ґендерні перетворення у пост-соціалістичних країнах.

08 листопада, неділя, 16:00

Лекція Владислави Москалець «Мережі і спорідненість: шлюбні стратегії єврейських еліт»

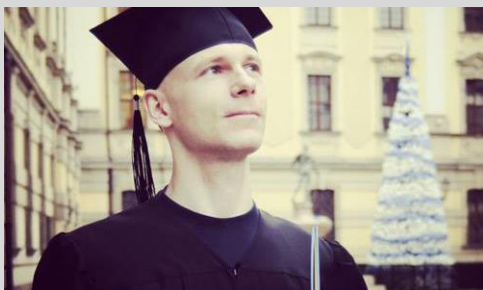
Як представники єврейських економічних еліт модерної доби обирали собі шлюбного партнера? Як шлюбна політика впливала на формування мереж зв'язків та сприяла зростанню впливу у бізнес-середовищі? В який спосіб шлюби дозволяли творити глобальні торгові мережі? Що таке їхес? Яким чином шлюбні стратегії змінювалися протягом поколінь і яку роль у цьому процесі відіграли шлюби з не-євреями?

Про це йтиме мова під час лекції Владислави Москалець.

Владислава Москалець – координаторка програми єврейських студій в Українському Католицькому Університеті. Докторантка Ягеллонського університету. Пише дисертацію на тему «Єврейські індустріальні еліти Дрогобича та Борислава 1860-1900». Перекладає з їдишу.

15 листопада, неділя, 16:00

Лекція Томаша Янковського «Кохання і гроші: соціальна функція шлюбу в історичній перспективі»

Чи дійсно шлюб є союзом лише між двома? Вплив на вибір чоловіка чи дружини в минулому мали свати, батьки, фінансове становище родини, і в останню чергу – лише кохання між нареченим та нареченою. Шлюб, чи то єврейський, чи християнський, був у минулому не тільки початком нової сім'ї. Під час лекції буде представлено соціальну роль сім'ї у минулому та її трансформацію протягом останніх двох десятиріч – з того часу, коли романтична основа відносин почала відігравати домінуючу роль.

Саме про це під час своєї лекції розмовить Томаш Янковський.

Томаш Янковський – доктор філософії, член Польської асоціації юдаїки, проводить дослідження з історії сім'ї та моделей спільного життя у Польщі та Україні. До сфери його інтересів належить демографічне минуле єврейської громади.

22 листопада, неділя, 16:00

Розмова «Разом і до кінця? Виклики модерності перед сучасною сім'єю»

Британський філософ Зигмунт Бауман твердить, що ми живемо у «плинні часи», які є протилежністю до «твердих часів» - коли цінності, принципи та процеси були зрозумілими й тривалими у часі. Сьогодні кожна мить – мить невідворотних змін. Зміни і непевність – ось єдина константа сьогоднішнього світу. Перед якими викликами за таких умов постає союз двох людей? Чи справді у «плинні часи» сім'я зі стабільного інституту перетворюється на тимчасовий збіг обставин? Яке майбутнє має традиційна сім'я?

На цю тему міркуватимуть та дискутуватимуть рабин **Мойше Лейб Колесник** та греко-католицький священник отець **Тихон (Сергій) Кульбака**.

Модератором розмови стане психоаналітик та юрист **Богдан Яськевич**.

*Паралельно із лекційною програмою для дорослих у Львівській галереї мистецтв триватиме й освітня програма для дітей (потрібна попередня реєстрація: kh.boйко@lvivcenter.org | +38-097-209-92-67 | **Христина Бойко**). Упродовж шести занять діти в ігровій формі зануряться в світ традиційного шлюбу. Дев'ять ктубот, експонованих на виставці, стануть матеріалом, на основі якого (через символи, шрифти, стилі, тексти, герби, візерунки та орнаменти) діти дізнаються більше про історію єврейського шлюбу і сім'ї.*